

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI PRZEWÓZNIKA I BIE- ŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Zasady ogólne
---------------------------------	---	------------------------------------

ROZDZIAŁ 3 – PROCES CERTYFIKACJI AOC

1. WPROWADZENIE

1.1 W stosunku do podmiotu ubiegającego się o uzyskanie certyfikatu przewoźnika lotniczego (AOC – Air Operator Certificate) ocenie podlega spełnianie wymagań w odniesieniu do:

a) **samolotów** w klasie osiągowej B użytkowanych w lotach lokalnych A-A– określonych w załączniku nr III do rozporządzenia (EWG) nr 3922/91 z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie harmonizacji wymagań technicznych i procedur administracyjnych w dziedzinie lotnictwa cywilnego (Dz. Urz. WE L 373 z 31.12.1991, str. 4, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 1, str. 348, z późn. zm.);

b) **śmigłowców** nieskomplikowanych użytkowanych w lotach lokalnych A-A – określonych w przepisach JAR-OPS 3 (Zarobkowy przewóz lotniczy – śmigłowce), wprowadzonych do stosowania przepisami wydаныmi na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy albo w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającym wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;

1.2 Podczas procesu certyfikacji stosuje się również przepisy związane:

a) JAR-MMEL/MEL – do oceny Listy Minimalnego Wyposażenia;
oraz materiały doradcze TGL, AMC 20 i stosowne podręczniki ICAO.

1.3 Ustalenia tego rozdziału w niczym nie naruszają uprawnień w zakresie certyfikacji zastrzeżonych do kompetencji EASA.

1.4 Podane w tym Dziale zasady i procedury prowadzenia procesów certyfikacji Operatora EU-OPS i JAR-OPS 3 oparte są na Materiale Administracyjnym i Doradczym JAA, Część IV Operacje (JAR-OPS) (*JAA Administrative and Guidance Material (JAA AGM), Section IV Operations (JAR-OPS)*) oraz materiale doradczym TGL.44 opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Prezesa Urzędu.

2. ZASTOSOWANIE

2.1 Podane w tym Dziale zasady i procedury mają zastosowanie do:

a) Prowadzenia procesów certyfikacji Przewoźnika ubiegającego się o wydanie Certyfikatu Prze-

woźnika a Lotniczego (AOC) oraz Specyfikacji Operacyjnych po raz pierwszy.

b) Prowadzenia procesów certyfikacji w celu wprowadzenia zmian i/lub przedłużania ważności Certyfikatu AOC

3. ZASADY OGÓLNE

3.1 Sam Przebieg procesu certyfikacji Przewoźnika nie różni się od przebiegu certyfikacji podanych w podręczniku procedur dla inspekcji operacyjnych, certyfikacji i bieżącego nadzoru operacyjnego (*Manual of Procedures for Operations Inspection, Certification and Continued Inspection – ICAO Doc. 8335*) i oparty jest na Rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym (Dz. U. z dnia 3 kwietnia 2013, poz. 421)).

Różnice pomiędzy różnymi rodzajami certyfikatu AOC występują wyłącznie w warstwie wymagań technicznych, jakie są zastosowane i jakie Przewoźnik musi spełnić dla uzyskania Certyfikatu AOC.

3.2 Cały proces certyfikacji podstawowej, procesy specjalne oraz procesy nadzorowania Przewoźnika mają przebiegać w kolejności faz i według zasad i procedur podanych w Podręczniku PNO-965 Dział 2.

3.3 **Stosując wszystkie zasady ogólne i procedury opisane Podręczniku**, które mają związek z przedmiotem i zakresem wnioskowanej przez Przewoźnika certyfikacji, w tym także do procesów zawieszenia, ograniczenia lub cofnięcia Certyfikatu AOC, procesów specjalnych oraz odpowiednio do prowadzenia bieżącego nadzoru operacyjnego nad Przewoźnikiem.

4. INSPEKTOR PROWADZĄCY PROCES CERTYFIKACJI (CPM)

Patrz procedury PNO-965 1-01-03.

5. OSOBY WYZNACZONE U PRZEWÓZNIKA DO PEŁNIENIA FUNKCJI KIEROWNICZYCH

5.1 Operator przystępujący do procesu certyfikacji musi posiadać wyznaczone i zweryfikowane przez Prezesa ULC osoby pełniące funkcje kierownicze. Do takich osób należą:

1. **KIEROWNIK ODPOWIEDZIALNY** (*Accountable*);
2. **KIEROWNIK** zarządzania operacjami lotniczymi (*Flight Operations Postholder*);

Wydanie z: 30.09.2015 r. Zmiana Nr: 18	PROCES CERTYFIKACJI AOC	PNO-1-03-00 Strona 1/4
---	-------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI PRZEWOŹNIKA I BIE- ŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Zasady ogólne
---------------------------------	---	------------------------------------

3. **KIEROWNIK** zarządzania Ciągłą zdadnością do lotu (*Continuing Airworthiness Management Postholder*) – w lotach lokalnych nie jest wymagany.
4. **KIEROWNIK** zarządzania operacjami naziemnymi (*Ground Operations Postholder*)
5. **KIEROWNIK** zarządzania szkoleniem personelu lotniczego (*Flight Crew Training Postholder*) oraz

Kierownik jakości (*Operator's Quality System Manager*), który nie należy do osób nominowany ale osoba pełniąca te funkcję musi uzyskać akceptację Prezesa ULC.

5.2 Proces uznawania przez Prezesa ULC Kierownika Odpowiedzialnego, Kierownika jakości i osób nominowanych opisany został w PNO1-03-01.

UWAGA 1: Zatwierdzenie kandydatury Kierownika zarządzania ciągłą zdadnością do lotu oraz Kierownika Jakości jest realizowane w uzgodnieniu z LTT (PNO-1-06-00). LTT jest powiadamiane także o kandydaturze Kierownika Odpowiedzialnego.

UWAGA 2: Nazwy stanowisk kierowniczych u operatora mogą być różne od podanych, jednak bez względu na przyjętą nazwę należy podać charakterystyki zawodowe osób funkcyjnych, które dają się zdefiniować opisami wykonywanych przez te osoby zadań i funkcji (Patrz PNO-1-03-00 dla certyfikacji OPS (AOC) oraz PNO-PNO-2-03-00 ust. 9.6(b)) dla usług lotniczych (AWC).

5.3 Zaleca się aby, wniosek o zatwierdzenie/uznanie kandydatury osoby, której powierzone zostaną obowiązki określone dla stanowisk podanych w ust 5.1 **złożony był** w Urzędzie **przed ich formalną nominacją** w przedsiębiorstwie. Wynika to z faktu, że Prezes Urzędu może odmówić akceptacji kandydatury.

UWAGA 3: Złożenie Wniosku o uzyskanie zatwierdzenia, akceptacji lub uznania kandydatury na stanowiska określone w ust 5.1 powyżej wymaga jednoczesnego wprowadzenia nazwiska tej osoby do Instrukcji Operacyjnej Operatora (Dział A, Rozdział 1).

6. KIEROWNIK JAKOŚCI PRZEWOŹNIKA

6.1 Ze strony Przewoźnika kluczową rolę w procesie certyfikacji i ciągłego nadzoru jest **osoba pełniąca funkcje Kierownika jakości (*Operator's Quality System Manager*)** (OPS 1/JAR-OPS 3.035(a), M.A.712).

6.2 Zadania Kierownika jakości (*Quality System Manager*) opisane są w przytoczonych przepisach i nie będą tutaj omawiane.

6.3 W przypadku **utrąty akceptacji Prezesa ULC** dla Kierownika jakości Przewoźnik **powinien zmienić** szefa służby jakości na inną osobę, która takie uznanie uzyskała, w wyznaczonym przez ULC terminie.

6.4 W związku z brakiem określonych wymagań co do kwalifikacji dla Kierownika Jakości zawartych w wymaganiach operacyjnych zostały ustanowione minimalne kryteria wg. Jakich przeprowadza się weryfikację kwalifikacji kandydata.

6.5 Kandydaturę osoby wyznaczonej do pełnienia funkcji Kierownika Jakości Przewoźnika uznaje się za uzgodnioną, jeśli w procesie certyfikacji Prezes ULC zaakceptował osobę podaną przez Operatora w druku „Charakterystyka zawodowa personelu kierowniczego” (Druk ULC-CHZ-01) oraz druku OPS Form 4, wspartym „Protokołem wewnętrznej oceny kandydata” (wraz z kopiami materiałów dowodowych) i ujawnionego w Instrukcji Operacyjnej cz. A..

6.6 Ze względu na zakres obowiązków Kierownika Jakości zaleca się aby, osoba pełniąca tę funkcję posiadała następujące kwalifikacje:

a) Uprawnienia co najmniej audytora wewnętrznego systemu jakości ISO-9000/19011, udokumentowane certyfikatem wydanym przez akredytowaną jednostkę certyfikującą.

b) Znajomość wymagań:

- EU-OPS, JAR OPS 3, PL-6
- Part-FCL, ORA
- Part M

oraz, jeśli ma to zastosowanie, ze względu na strukturę organizacyjną Operatora i zadania służby jakości, to także szczegółową znajomość wymagań:

- PART-145;
- PART-147
- PART 66.

c) Praktykę co najmniej 5 lat na stanowiskach operacyjnych lub w systemie jakości;

d) Znajomość struktury organizacyjnej i zarządzania Operatora oraz stosowanych przez niego zasad, metod i procedur prowadzenia operacji;

6.7 Osoba pełniąca funkcję **Kierownika jakości** Operatora powinna mieć przyznane w strukturze

Wydanie z: 30.09.2015 r. Zmiana Nr: 18	PROCES CERTYFIKACJI AOC	PNO-1-03-00 Strona 2/4
---	-------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI PRZEWOŹNIKA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Zasady ogólne
---------------------------	--	--------------------------------

organizacyjnej Operatora uprawnienia umożliwiające prawidłowe wykonywanie przez nią powierzonych zadań oraz nieograniczone prawo bezpośredniego kontaktu z członkami najwyższego kie-

rownictwa Przewoźnika (Kierownika Odpowiedzialnego)

STANOWISKO	DOZWOLONE JEST ŁĄCZENIE STANOWISKA Z FUNKCJAMI ZARZĄDZANIA	OGRANICZENIA I UWAGI
Dyrektor/Prezes (Accountable Manager)	<ul style="list-style-type: none"> Operacjami lotniczymi; Operacjami naziemnymi; Szefa wyszkolenia. 	Nie może jednocześnie pełnić funkcji zarządzającego obsługą techniczną.
Dyrektor/Prezes (Accountable Manager)	<ul style="list-style-type: none"> Systemem obsługi technicznej; Operacjami naziemnymi. 	Nie może jednocześnie pełnić funkcji zarządzającego operacjami lotniczymi.
Zarządzający operacjami lotniczymi (Flight Operations Postholder)	<ul style="list-style-type: none"> Operacjami naziemnymi; Szefa wyszkolenia. 	Nie wolno jednocześnie powierzyć funkcji zarządzania obsługą techniczną.
Zarządzający Ciągłą Zdatością do Lotu (Continuing Airworthiness Management Postholder System)	nd	nd
Szef służby jakości (Operator's Quality System Manager)	Łączenie stanowiska Szefa Służby Jakości z innymi stanowiskami kierowniczymi w systemie organizacji Operatora jest niedozwolone.	Może być zastąpiony przez zlecenie nadzorowania systemu jakości organizacjom zewnętrznym.

7. ŁĄCZENIE FUNKCJI I STANOWISK

7.1 W małych organizacjach dopuszczalne jest łączenie stanowisk, jednakże, dla organizacji zatrudniających co najmniej 21 pełnoetatowych pracowników musi być wyznaczonych co najmniej dwie osoby funkcyjne (OPS 1/JAR-OPS 3.175(j))

8. UZYSKIWANIE DODATKOWYCH ZEZWOLEŃ PREZESA WYMAGANYCH W PRZEPISACH OPS

8.1 Wprowadzenie

8.1.1 W przepisach EU-OPS/JAR-OPS 3 oprócz obowiązku uzyskania Certyfikatu AOC (OPS 1.175(a), wielokrotnie występuje obowiązek uzyskania przez Operatora dodatkowych zezwoleń Prezesa Urzędu, które uzupełniają Certyfikat AOC i Specyfikacje Operacyjne. Typową grupą takich zezwoleń są zezwolenia związane bezpośrednio z wykonywaniem określonych rodzajów operacji lotniczych, które wymagają posiadania szczególnych kwalifikacji lub zastosowania specjalistycznych technologii i praktyk operacyjnych, (patrz także rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym (Dz. U. z dnia 3 kwietnia 2013, poz. 421)) oraz Dział 3 Podręcznika PNO, Szczególne przypadki certyfikacji).

8.1.2 Do tej grupy zezwoleń należy także zaliczyć także zezwolenia specyficzne jak np. zezwolenie na wykonywanie lotów z czasowym przekroczeniem osiągow i zastosowaniem formuły czasu zagrożenia (*exposure time*), wydanego zgodnie z Dodatkiem 1 do JAR-OPS 3.175(h); JAR-OPS 3.517 i JAR-OPS 3.540 albo zezwolenia na wykonywanie lotów z A do A samolotami w klasie osiągow B (Dodatek 1 do OPS 1.005(a)).

8.1.3 Konieczność wprowadzenia odrębnych zezwoleń w tym zakresie wynika także z konieczności określenia w nich szczegółowych warunków korzystania z uprawnienia jak też wpisania koniecznych ograniczeń i warunków eksploatacyjnych. Zezwolenia te stanowią formalne uzupełnienie i nieodłączną część Certyfikatu AOC oraz towarzyszą mu Specyfikacji Operacyjnych.

8.1.4 Poniżej podane są zasady i procedury uzyskiwania wybranych zatwierdzeń i zezwoleń Prezesa Urzędu, wymaganych w przepisach OPS. Procedury te będą uzupełniane w miarę zgłaszania potrzeb przez przewoźników.

8.2. Zasady postępowania

Wydanie z: 30.09.2015 r. Zmiana Nr: 18	PROCES CERTYFIKACJI AOC	PNO-1-03-00 Strona 3/4
---	-------------------------	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI PRZEWOŹNIKA I BIE- ŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Zasady ogólne
---------------------------------	---	------------------------------------

8.2.1 Prezes wydaje, na wniosek Operatora, pi-
semne zezwolenie na prowadzenie przez tego
Operatora określonych w tym zezwoleniu działań,
albo

8.2.2 Operator opracowuje metodę lub procedurę
postępowania w określonej sprawie, zgodną z
warunkami przepisu lub wymagania, która po za-
akceptowaniu przez Prezesa stanowi dla tego
Operatora obowiązującą zasadę postępowania w
przedmiotowej sprawie.

8.3. Zezwolenia szczególne związane z upraw- nieniami wpisywanymi do Specyfikacji Operacyjnych

8.3.1 Zasady prowadzenia procesów certyfika-
cji dla uzyskiwania wpisów tych uprawnień do
Certyfikatu AOC oraz Specyfikacji Operacyjnych
podane są w Podręczniku PNO-965, Dział 3 –
Szczególne przypadki certyfikacji.

8.3.2 Szczegółowe zasady i procedury uzyski-
wania dodatkowych zezwoleń Prezesa Urzędu
podane są w procedurach w PNO-965 Dział 3.